

DZIAŁALNOŚĆ NARODOWYCH SIŁ ZBROJNYCH NA TERENIE BŁONIA W LATACH 1939-1945

Narodowe Siły Zbrojne zostały utworzone na terenie miasta Błonia w 1942 roku. Inicjatorem powstania organizacji oraz jej pierwszym dowódcą był Henryk Dobrosz ps. „Jacek”. Organizacja na naszym terenie liczyła 36 osób, była to komórka której celem była walka zbrojna z okupantem niemieckim oraz z każdym wrogiem naszego kraju. Działalność organizacji polegała m.in. na : kolportowaniu prasy podziemnej oraz akcjach „małego sabotażu” (uszkadzanie linii telefonicznych, rozrzucanie na trasach przejazdu samochodów niemieckich tzw. „języków” czyli rurek metalowych z dospawanymi ostrymi końcówkami, które uszkadzały opony pojazdów).

Na terenie miasta Błonia istniała również szkoła podchorążych. Oczywiście szkolenia odbywały się w ścisłej tajemnicy i konspiracji w mieszkaniach członków N.S.Z lub u osób współpracujących z organizacją. Szkołę ukończyło, w stopniu starszy strzelec, trzech żołnierzy N.S.Z.

4 stycznia 1945 roku miała miejsce najgłośniejsza akcja, była to sprawa wykonania wyroku na donosicielu. Osoba ta posiadała listę 14 żołnierzy podziemia, którą chciała przekazać staroście niemieckiemu. Ostrzeżenie i informację o planowanym donosie przekazała osoba pracująca u donosiciela. Natychmiast została podjęta decyzja o likwidacji oraz odzyskaniu listy.

Wykonania wyroku podjęto się trzech żołnierzy N.S.Z.

Wykonawcą był XX, natomiast obstawę zapewnili: szer. Henryk Bartczak ps. „AO” oraz szer. Stanisław Chamczyk ps. „Ralf”.

Broń dostarczyły koleżanki: Barbara K. oraz Józefa O. Wyrok został wykonany i odzyskano listę członków podziemia. W

ramach represji, po tej akcji, żandarmeria niemiecka aresztowała członka N.S.Z. szer. Mieczysława Osińskiego ps. „Żbik”. Był on przetrzymywany w areszcie w Grodzisku Maz. skąd został uwolniony 17 stycznia 1945 roku, po wkroczeniu Armii Czerwonej do miasta.

Znamy też losy trzech innych żołnierzy błońskiego N.S.Z., byli to kapral Jerzy Gawart ps. „Jur”, szer. Jan Głowacki ps. „Grom” oraz st.strz. Czesław Konopka ps. „Leśnik”. Dostali oni przydział do

DZIAŁALNOŚĆ NARODOWYCH SIŁ ZBROJNYCH NA TERENIE BŁONIA W LATACH 1939-1945

Brygady Świętokrzyskiej. Wymarsz nastąpił z majątku Pułapina gdzie czekali na nich przewodnicy z Brygady. Będąc już w Brygadzie wzięli oni udział w walkach z oddziałami niemieckimi m.in. w bitwie pod Cecowem, Marcinkowicami oraz Pogwizdowem. Walczyli także z komunistami z PPR pod Rzębcem. Na terenie Czech brali udział w walkach pod Haliszewem. W Pilźnie wyzwolili kobiecy obóz koncentracyjny. Po wojnie powrócili do Błonia.

Po wojnie wszyscy członkowie N.S.Z. starali się zachować swoją przeszłość konspiracyjną w tajemnicy ze względu na represje stosowane przez władze komunistyczne w stosunku do żołnierzy podziemia.

Tragicznie zakończyła się historia Henryka Bartczaka ps. „AO”. W 1948 roku ktoś doniósł na niego do UB. Podczas próby aresztowania wybrał on śmierć samobójczą rozrywając się granatem. Aresztowano również Mieczysława Gołębiowskiego ps. „Halin”. Skazano go na karę śmierci, na szczęście szybka amnestia skróciła wyrok do 10 lat więzienia.

SPIS CZŁONKÓW N.S.Z. DZIAŁAJĄCYCH W CZASIE OKUPACJI NIEMIECKIEJ NA TERENIE BŁONIA

<i>Imię i Nazwisko</i>	<i>Pseudonim</i>	<i>Stopień wojskowy</i>
Stanisław Sobolewski	Krzysztof	Podchorąży
Jan Głowacki	Grom	Szeregowy
Jerzy Gawart	Jur	Kapral
Edward Michalak	Orzeł	Szeregowy
Adam Tomaszewski	-----	Szeregowy
Stefan Cegielski	-----	Szeregowy
Henryk Dobrosz	Jacek	Porucznik
Janusz Górski	-----	Szeregowy
Jerzy Matuszewski	Mat	Podchorąży
Janusz Szonert	Antoni	Porucznik
Stanisław Chamczyk	Ralf	Szeregowy
Ryszard Karczmarczyk	Ryś	Szeregowy
Mieczysław Osiński	Żbik	Szeregowy
Eugeniusz Kaczmarek	Kaczor	Szeregowy

DZIAŁALNOŚĆ NARODOWYCH SIŁ ZBROJNYCH NA TERENIE BŁONIA W LATACH 1939-1945

Tadeusz Jankowski	Deja	Szeregowy
Janusz Pączek	Pak	Szeregowy
Tadeusz Chojnacki	Żbik	Szeregowy
Henryk Bartczak	AO	Szeregowy
Andrzej Głowacki	HAN	Starszy Strzelec
Czesław Konopka	Leśnik	Starszy Strzelec
Mieczysław Gołębiowski	-----	Szeregowy
Jan Burczyński	Orzeł 2	Szeregowy
Stanisław Plaskota	Marcinek	Szeregowy
Henryk Stępnik	-----	Szeregowy
Jerzy Rożek	-----	Szeregowy
Kazimierz Mlosek	-----	Szeregowy
Antoni Gnarowski	Żbik	Kapral
Józef Kowalczyk	Kamil	Szeregowy
Władysław Tyll	-----	Szeregowy
Ryszard Frejnik	Pionier	Szeregowy
Stanisław Cieślak	-----	Szeregowy
Roman Teodorczyk	-----	Szeregowy
Wacław Kowalczyk	-----	Szeregowy
Zenon Michalak	-----	Szeregowy
Klemens Tomaszewski	-----	Szeregowy

Władysław Tyll

Modlitwa o Wielką Polskę

Panie Boże Wszechmogący
daj nam siły i moc wytrwania
w walce o Polskę, której
poświęcamy nasze życie.
Niech z krwi niewinnie przelanej
braci naszych, pomordowanych
w lochach Gestapo i Czeki,
Niech z łez naszych matek i sióstr
wyrzuconych, z odwiecznych
swych siedzib,
Niech z mogił żołnierzy naszych,

DZIAŁALNOŚĆ NARODOWYCH SIŁ ZBROJNYCH NA TERENIE BŁONIA W LATACH 1939-1945

poległych na polach Polski,
Norwegii, Holandii, Belgii i Francji
Powstanie Wielka Polska.
O Mario,
Królowo Polskiej Korony,
błogosław pracy naszej
i naszemu orężowi.
O spraw Miłościwa Pani,
Patronko naszych rycerzy,
by wkrótce u stóp Jasnej Góry
i Ostrej Bramy zatrzepotały
polskie sztandary z Orłem Białym
i Twym wizerunkiem.